

СПОРТИВНА МЕДИЦИНА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	22 Охорона здоров'я ¹
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія (Терапія та реабілітація)
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія (Терапія та реабілітація)
Статус дисципліни	Цикл професійної підготовки (ПО 12)
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	3 курс, 5 семестр 1 курс* 1 семестр
Обсяг дисципліни	3 курс 90 годин 3,0 кредити ЄКТС 1 курс* 90 годин, 3,0 кредити ЄКТС
Семестровий контроль/ контрольні заходи	5 семестр - залік, МКР; 1 семестр* - залік, МКР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/lecturers?groupId=cc0ab399-f37d-46b4-82d5-d4778e536587
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	<u>Лекції та практичні заняття</u> Латенко Світлана Борисівна (старший викладач) Svitlana.latenko@gmail.com +38(099)029-29-50 +38(096)638-18-28
Розміщення курсу	На платформі Сікорський https://classroom.google.com/c/NTI2MzY0NjkzMDO2?cjc=sxidjzg sxidjzg – код курсу
*-для бакалаврів, які навчаються за прискореною програмою	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», знань про вплив фізичних навантажень різної інтенсивності і спрямованості на організм спортсмена та осіб, які займаються оздоровчими тренуваннями, знань про форми та методи лікарського контролю в процесі оздоровчого і спортивного тренування, що дозволить фахівцю з фізичної терапії приймати участь у побудові науково обґрунтованого тренувального процесу в різних видах спорту, для різних контингентів населення з метою

¹ В полях Галузь знань/Спеціальність/Освітня програма:

Для дисциплін професійно-практичної підготовки зазначається інформація відповідно до навчального плану.
Для соціально-гуманітарних дисциплін вказується перелік галузей, спеціальностей, або «для всіх».

досягнення високих спортивних результатів, профілактики спортивного травматизму і підвищення рівня здоров'я і якості життя населення.

- **програмні результати² навчання**

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 12	Здатність застосовувати теорій, положень та методів медико- біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук у практичних ситуаціях.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК-1	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК 2	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
ФК 5	Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
ФК 7	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
ФК 8	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії
ФК 13	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

В результаті засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 9	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії
ПРН 14	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування
ПРН 16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати

такі очікувані результати навчання:

Знання:

- способів та методів навчання;
- методів самоосвіти та самоорганізації освіти;
- особливостей фізичного розвитку спортсменів в видах спорту;
- використання карти антропометричних досліджень спортсмена;
- схеми антропометричних досліджень спортсменів;

² Для нормативних дисциплін зазначається згідно матриці відповідності програмних компетентностей та результатів навчання в освітній програмі.

- соматотипів спортсменів і їх придатність до окремих видів спорту;
- морфо- функціональних можливостей спортсменів в видах спорту;
- критеріїв норми: вікових, ідеальній, оптимальних, спеціальних:
- основ першої медичної допомоги в екстремальних умовах;
- етичних та юридичних норм, які стосуються галузей охорони здоров'я, фізичної культури, освіти та соціального захисту.

Уміння:

- системно мислити;
- застосовувати знання фундаментальних дисциплін для розв'язання професійних задач;
- оцінювати відповідність програми оздоровчих і спортивних технологій для різних контингентів населення;
- практично використовувати теоретичні знання для оцінки морфологічних і функціональних можливостей спортсменів в окремих видах спорту ;
- оцінити рівень фізичного розвитку людини;
- визначити соматотип спортсменів;
- застосування основ медичної психології та педагогіки
- активно використовувати форми та принципи самостійної роботи;
- застосування чинного законодавства, нормативних документів, підзаконних актів у сфері фізичної терапії та ерготерапії, охорони здоров'я та суміжних областях знань, порядок їх застосування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

У структурно-логічній схемі дисципліна «Спортивна медицина» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, та основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх фахівців.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема №1. Основні задачі спортивної медицини в сучасних умовах розвитку спорту і оздоровчої фізичної культури.

Тема №2. Поняття про фізичний розвиток (генотип, фенотип), про конституцію людини,. Особливості фізичного розвитку у представників різних видів спорту.

Тема №3. Головні принципи і особливості функціонального обстеження організму спортсменів.

Тема №4. Основні завдання і форми лікарсько-педагогічного контролю в фізичній культурі і спорті.

Тема №5. Функціональні та морфологічні зміни серця спортсменів в залежності від спрямованості фізичних навантажень

Тема №6. Адаптація опорно-рухового апарату до фізичних навантажень.

Тема №7. Закономірності відновлювальних процесів в організмі, стадія «суперкомпенсації», методи її досягнення і ефективного використання.

Тема №8. Спортивний травматизм, класифікація, механізми виникнення спортивних травм і основні напрямки їх профілактики в різних видах спорту.

Тема №9. Особливості методів дослідження функціонального стану основних систем організму жінок, дітей, осіб похилого віку та інвалідів.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Конспект лекцій з дисципліни «Спортивна медицина» для студентів наряду підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія», укладач старший викладач кафедри біобезпеки і здоров'я людини Латенко С.Б., рекомендовано кафедрою ББЗЛ Протокол №1 від 26.08.2022 року.
2. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології): навч. посіб. / М. Я. Гриньків, Л. С. Вовканич, Ф. В. Музика. – Львів : ЛДУФК, 2015 – 300 с.
3. Осіпов В.М. Спортивна медицина: навчальний посібник (для студентів напрямів підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», 6.010203 «Здоров'я людини»). – Бердянськ: БДПУ, 2013. – 215 с.
4. Спортивна морфологія та фізіологія спорту і фізичного виховання у запитаннях та відповідях : навч. посіб. / [Л. С. Вовканич, Д. І. Бергтраум, М. Я. Гриньків та ін.]. – Вид. 2-е, доп. – Львів : Сполох, 2014 – 113 с.
5. Фізична реабілітація, спортивна медицина. Підручник для студ. медичних ВНЗ / В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич та ін. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. — 456 с.: іл. 79 с.
6. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В. М. Сокрута. — Краматорськ: Каштан, 2019 — 480 с., 32 іл.

Додаткова література

1. Г. В. Безверхня. — Одеса : ОНМедУ, 2013. — 364 с. — (Серія «Бібліотека студента-медика»).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекції:

Лекція №1. Основні задачі спортивної медицини в сучасних умовах розвитку спорту і оздоровчої фізичної культури. Мета, завдання, основні розділи спортивної медицини (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №2. Поняття про фізичний розвиток (генотип, фенотип), про конституцію людини,. Особливості фізичного розвитку у представників різних видів спорту. Поняття про антропометричний та фізіометричний профіль спортсмена (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №3. Загальні принципи і особливості функціонального обстеження спортсменів. Класифікація функціональних проб в спорті, основні вимоги до умов їх проведення, методи оцінювання і інтерпретації отриманих даних (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №4. Основні завдання і форми лікарсько-педагогічного контролю в фізичній культурі і спорті. Медичний контроль за членами національних збірних команд з видів спорту, ветеранів, спортсменів-інвалідів (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №5. Функціональні та морфологічні зміни в серці спортсменів в залежності від спрямованості тренувального процесу та рівня фізичних навантажень. Поняття «спортивне серце», фізіологічне, патологічне спортивне серце та їх ознаки. Зміни функціональних показників показників серцево-судинної та дихальної системи в процесі спортивних навантажень (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №6. Функціональні показники стану тренуваності спортсмена. Оцінка спортивної працездатності за станом системи кровообігу та дихальної системи. Клініко-функціональна характеристика станів перенавантаження, перенапруження, перетренування, їх ознаки, профілактика (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №7. Закономірності відновлювальних процесів в організмі, стадія «суперкомпенсації», методи її досягнення і ефективного використання. Проблема допінгів, їх вплив на організм та побічні дії на жінок та чоловіків (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №8. Спортивний травматизм, класифікація, механізми виникнення спортивних травм і основні напрямки їх профілактики в різних видах спорту. Патологічні та кризові стани в спорті, їх ознаки, перша допомога. Методи оцінки стану ОРА у спортсменів (*пояснення, презентація, дискусія*).

Лекція №9. Вогнища хронічної інфекції в організмі спортсменів та їх вплив на здоров'я та працездатність.. Характеристика захворювань і травм в різних видах спорту (легка атлетика, спортивна гімнастика, ігрові види спорту, зимові види спорту, водні види спорту) особливості їх перебігу(*пояснення, презентація, дискусія*).

Практичні заняття:

Практичне заняття №1. Короткі відомості з історії розвитку. Значення «Спортивної медицини» та «Лікарського контролю» в практиці спеціалістів з фізичної реабілітації
Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: *Основна* - № 2 (Розд.1), №3 (Розд.1), №5 (Розд.1), конспект лекцій.

Завдання на СРС: значення знань адаптації організму до фізичних навантажень в фізичній терапії, ерготерапії

Практичне заняття №2. Класифікації конституцій та їх характеристики (Гіппократа, Кречмера, Чорноручького, Павлова, Шелдона) (*бесіда, дискусія, порівняльний аналіз*).

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: *Основна* - № 1 (Розд.1), №3 (Розд.2), №5 (Розд.2), конспект лекцій.

Завдання на СРС: надати характеристику різним видам соматотипам спортсменів

Практичне заняття №3. Методи дослідження фізичного розвитку людини: соматоскопія, антропометрія. Характеристика методів оцінки фізичного розвитку людини - стандартів, індексів, кореляції, перцентилів (*демонстрація вимірювальних приладів, розрахунки, опрацювання нормативної документації*).

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: *Основна* - № 1 (Розд.2), №4 (Розд.2), №5 (Розд.3), конспект лекцій.

Завдання на СРС: Знати основні методи оцінки фізичного розвитку людини

Практичне заняття №4. Сучасні технічні методи тестування спортсменів. Методики проведення функціональних проб стану серцево-судинної системи (проба С.П.Летунова, Гарвардський степ-тест, RWC_{170} , Руф'є та ін.) (*демонстрація вимірювальних приладів, розрахунки, опрацювання нормативної документації*);

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: *Основна* - № 1 (Розд.2), №4 (Розд.2), №5 (Розд.3), конспект лекцій.

Завдання на СРС: засвоїти методику проведення та оцінки функціональних проб: Руф'є, Летунова, Гарвардський степ-тест

Практичне заняття №5. Показання та протипоказання для спортивного тестування. Функціональні проби дихальної системи (МПК, ЖЕЛ, Штанге, Генчі та ін.); функціональні проби для визначення стану вегетативної нервової системи. (*демонстрація вимірювальних приладів, розрахунки, опрацювання нормативної документації*).

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - №1 (Розд.2), №2 (Розд.4), №4 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: засвоїти методику проведення та оцінки функціональних проб оцінки стану дихальної системи спортсменів

Практичне заняття №6. Характеристика методів дослідження та загальна схема обстеження спортсменів в ЛФД. Поняття про вогнища хронічної інфекції та механізми їх впливу на стан здоров'я спортсменів, їх спортивні досягнення(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 2 (Розд.5), №3 (Розд.6), №5 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: створити графічну схему механізмів впливу ВХІ на організм спортсменів

Практичне заняття №7 , Зміни в структурі серця і показниках стану кровообігу при фізичних навантаженнях; «спортивне серце», його характеристика. Функціональні зміни в основних її ланках і функціональних показниках системи зовнішнього дихання (бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 2 (Розд.1), №3 (Розд.1), №5 (Розд.1), конспект лекцій.

Завдання на СРС: знати анатомо-фізіологічні особливості «спортивного серця»

Практичне заняття №8. Структурні і функціональні зміни в кістках і суглобах в залежності від напрямку навантажень. Адаптаційні зміни в нервовій, видільній та системі крові спортсменів (бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 1 (Розд.2), №4 (Розд.2), №5 (Розд.3), конспект лекцій.

Додаткова - № 2,6,

Завдання на СРС: уміти оцінити основні параметри змін в системі виділення під час занять фізичною культурою і спортом

Практичне заняття №9. Загальні наслідки нераціональних методів спортивних тренувань. Методики діагностики станів перенавантаження, перенапруження, перетренування, їх ознаки, профілактика(демонстрація вимірювальних приладів, розрахунки рівня перенавантаження)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - №1 (Розд.2), №2 (Розд.4), №4 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: окреслити основні методи профілактики перенавантажень в спорті та методику раціонального відновлення після інтенсивних спортивних тренувань

Практичне заняття №10. Класифікація відновлювальних засобів та їх характеристика, загальні принципи використання засобів відновлювання; Спеціалізоване спортивне харчування; фармакологічні засоби відновлення; фізичні засоби відновлення, поняття про допінг-контроль (бесіда, дискусія, порівняльний аналіз, нормативні матеріали)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 2 (Розд.5), №3 (Розд.6), №5 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: Охарактеризувати роботу міжнародного антидопінгового агентства та принципи допінг-контролю за спортсменами високого класу

Практичне заняття №11. Патологічні та кризові стани в спорті, їх ознаки, перша допомога. Методи оцінки стану ОРА у спортсменів (*бесіда, дискусія, порівняльний аналіз*)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 1 (Розд.5), №4 (Розд.6), №5 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: засвоїти методику надання невідкладної допомоги при кризових станах в спортивних та оздоровчих тренуваннях

Практичне заняття №12. Характеристика найбільш поширених захворювань ОРА у спортсменів: сколіоз, міозит, остеохондроз, люмбаго, попереково-крижовий радикуліт, ішіас, міжреберна невралгія (*бесіда, дискусія, порівняльний аналіз*)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 2 (Розд.5), №3 (Розд.6), №5 (Розд.4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: охарактеризувати основні підходи до реабілітації спортсменів після травм та ушкоджень ОРА.

Практичне заняття №13. Основні способи дозування фізичних навантажень та методи оцінки впливу спортивних тренувань на здоров'я та фізичний розвиток юних спортсменів, жінок та ветеранів (*бесіда, дискусія, порівняльний аналіз*)

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Література: Основна - № 1 (Розд.2), №4 (Розд.2), №5 (Розд.3), конспект лекцій.

Завдання на СРС: Охарактеризувати способи дозування фізичних навантажень та методи оцінки впливу спортивних тренувань на здоров'я та фізичний розвиток різних контингентів населення

Заняття 14. Проведення модульної контрольної роботи (МКР)

Література: Основна - №1 (Розд. 1-3), № 2 (Розд.1-3), №3 (Розд.2-4), №5 (Розд.1-4), конспект лекцій.

Завдання на СРС: підготуватися до МКР за контрольними питаннями до МКР

6.Самостійна робота студента/аспіранта

1. З кредитного модуля заплановано проведення однієї модульної контрольної роботи (МКР), яка проводиться на останньому занятті курсу.

<u>Основна ціль МКР</u>	- визначити рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу, викладеного на лекціях №1-9 та матеріалів, засвоєних під час самостійної роботи, уміння логічно і змістовно викладати свої знання в письмовій формі.
<u>Місце проведення МКР</u>	- модульна контрольна робота проводиться дистанційно на <u>практичному занятті № 14</u> та розрахована на одну академічну годину .

Методика проведення МКР: студентам видаються модульні контрольні завдання, які складаються з трьох питань. Модульна контрольна робота проводиться письмово.

Результати МКР оголошуються студентам на наступний день.

Студент має право покращити свої бали з МКР у разі її своєчасного написання на запланованому занятті. На МКР студентам не дозволяється користуватись конспектом.

2. З кредитного модуля заплановано виконання *індивідуального самостійного завдання* – написання реферату. Основні цілі індивідуального завдання (реферату):

- сприяти поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем кредитного модуля «Спортивна медицина» розвивати у студентів навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою.

Приблизні теми рефератів представлено в Додатку

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Всі студенти під час навчання дотримуються положень «Кодексу честі КПІ ім.І. Сікорського» (розділи 2 та 3) про що письмово дають згоду.

Політика співпраці: співпраця студентів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді кожний студент захищає самостійно. Взаємодія студентів під час іспиту / тестування категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів університету щодо академічної доброчесності.

На лекції педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних та об'єднаних загальною темою. Ефективність навчання на лекціях неможлива без широкого використання наочних методів, які передбачають використання ілюстрацій та презентацій. При цьому студенти мають розуміти, що основне джерело отримання наукової інформації — не викладач, а книга. Тому важливо щоб студенти самостійно працювали з книгою: читали, конспектували додаткову інформацію до лекційного матеріалу. Ведення конспекту дає змогу студенту: краще підготуватись до екзамену з кредитного модуля; вирішити спірні питання щодо відповідей (не повна, неточна відповідь) студента на екзамені; викладачу зарахувати пропущені студентом лекції з неповажної причини.

Ефективність проведення практичних занять неможливе без використання презентацій з теми заняття, які готують студенти відповідно до завдань до СРС. На практичних заняттях викладач використовує контроль знань студентів шляхом усного опитування, оцінювання та обговорення презентацій з теми заняття, які підготовлені студентами.

Особливу увагу звертають на знання студентами основ медичної етики, медичної психології, моральних якостей медичного працівника, особливостей спілкування із хворими з різними захворюваннями, дітьми та їх батьками, відповідальності за неналежне виконання обов'язків медичного працівника.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів
з кредитного модуля «Спортивна медицина»

Поточний контроль:

1. Рейтинг студента з кредитного модуля розраховується виходячи із 100-бальної шкали.

Стартовий рейтинг складається з балів, що студент отримує за:

- дистанційну роботу на 13 практичних заняттях;
- виконання модульної контрольної роботи (МКР);
- написання реферату;
- залікового тестування;

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Робота на практичних заняттях (13 x 4 бали = **52 бали**):

- робота без помилок у відповідях – 4 бали;

- робота з неточними відповідями – 3-2 бали;
- робота з невеликими помилками – 2-1 бал;
- роботу виконано – 0 балів.

2.2. Виконання модульної контрольної роботи (МКР)- 12 балів

- роботу виконано без помилок – 12 - 10 балів;
- є певні недоліки у виконанні роботи – 9 - 7 балів;
- є значні помилки та недоліки – 6 -4 балів
- робота не зарахована - 3 - 0 балів.

2.3. Написання реферату - 16 балів;

- роботу виконано без помилок – 16 - 14 балів;
- є певні недоліки у виконанні роботи – 13 - 10 балів;
- є значні помилки та недоліки – 9 - 7 балів
- реферат не зараховано - 6 - 0 балів.

2.4. Тестування в Гуглформі - 20 балів

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 27 балів, другої – не менше 45 балів за умови зарахування МКР та реферату.

Семестровий контроль: залік

Розмір шкали рейтингу $RD = R_C = 100$ балів

Розмір стартової шкали $R_C =$ Сумі вагових балів контрольних заходів протягом семестру і складає: $R_C = 52+12+16+20= 100$ балів.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування МКР, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею. Якщо сума балів менша за 60, але МКР зараховано, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання МКР та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може написати залікову контрольну роботу. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та балів з МКР.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

За необхідних	<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>	наявності
	100-95	Відмінно	
	94-85	Дуже добре	
	84-75	Добре	
	74-65	Задовільно	
	64-60	Достатньо	
	Менше 60	Незадовільно	
	Не виконані умови допуску	Не допущено	

підтверджуючих документів (сертифікатів, свідоцтв про навчання та інших) рекомендовано **враховувати при остаточній оцінці результати неформальної освіти студентів з основних тем дисципліни.**

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Зараховуються результати неформальної/інформальної освіти, які відносяться до дисципліни за наявності сертифікату або іншого підтверджуючого документу.

Дистанційне навчання через проходження додаткових он-лайн курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті, регулюються Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>) згідно зі Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (п. 1.4). Перезарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (змістовні модулі).

Згідно Наказу №НОН/164/2022 від 31.05.2022 р. «Про особливості визнання результатів навчання в умовах правового режиму воєнного стану» https://document.kpi.ua/files/2022_НОН-164.pdf КПІ ім. Ігоря Сікорського, передбачено спрощену Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті (пп.2.7-2.14 Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті), а саме – можливість звернення до викладача за наявності відповідних документів.

Студент надає документ, що підтверджує проходження дистанційного курсу (у разі проходження повного курсу) або надає виконані практичні завдання з дистанційного курсу та за умови проходження усної співбесіди з викладачем за пройденими темами може отримати оцінки за контрольні заходи, які передбачені за вивченими темами (експрес-контрольні / тестові завдання, практичні роботи).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: ст.викл. кафедри біобезпеки і здоров'я людини **ЛАТЕНКО СВІТЛАНА БОРИСІВНА**

Ухвалено кафедрою Біобезпеки і здоров'я людини (протокол №1 від 30.08.2023р.)
Погоджено Методичною комісією факультету біомедичної інженерії (протокол №1 від 01.09.2023р.)

Додаток 1

Перелік питань, які виносяться на модульний контроль:

Блок питань 1

Тема 2.1. Поняття про лікарський контроль в спорті.

1. Завдання ЛК контролю в фізичній культурі і спорті.
2. Форми лікарсько-педагогічного контролю в спорті
3. Характеристика методів пальпації, перкусії, аускультації
4. Лабораторні методи дослідження спортсменів
5. Апаратні методи обстеження спортсменів
6. Поняття «Функціональне тестування» в спорті
7. Методи оцінки фізичного розвитку спортсмена.
8. Осередки хронічної інфекції» та їх вплив на організм
9. Значення імунологічного статусу для тренувального процесу
10. Вимоги до проведення спортивного тестування, протипоказання

Тема 2.2 Методи дослідження основних систем організму спортсменів.

1. Загальна схему обстеження системи дихання спортсменів
2. Схема обстеження серцево-судинної системи спортсменів
3. Функціональні дослідження органів дихання (проби Штанге, Генчі)
4. Характеристика та визначення дихальних обсягів
5. Значення МПК в прогнозуванні майбутніх досягнень спортсменів
6. Значення показників крові для стану тренуваності спортсмена
7. Зміни в периферичній крові при різних ступенях фізичних навантажень
8. Міогенний лейкоцитоз, стадії, види.
9. Особливості гормональної регуляції при фізичних навантаженнях
10. Методи оцінки функціонального стану ОРА у спортсменів

Блок питань 2

Тема 2.3 Методи відновлення спортивної працездатності, допінги та їх вплив на організм спортсменів

1. Стадія «суперкомпенсації», методи її досягнення і використання.
2. Поняття «стрес» та гормони стресу.
3. Характеристика захворювань і травм в різних видах спорту,
4. Патологічні та кризові стани в спорті, їх ознаки, перша допомога.
5. Фармакологічним засобам відновлення в спорті
6. Фізичні засоби відновлення в спортивних тренуваннях
7. Поняття «Допінг» та їх вплив на організм спортсменів.
8. Принципи використання засобів відновлювання, їх класифікацію.
9. Закономірності відновлювальних процесів в спорті
10. Педагогічні методи відновлення спортивної працездатності

Тема 2.4. Спортивний травматизм, причини та профілактика травм

1. Характеристика захворювань і травм в різних видах спорту,
2. Спортивний травматизм, класифікація
3. Механізми виникнення спортивних травм
4. Основні напрямки їх профілактики в різних видах спорту.
5. Патологічні та кризові стани в спорті, їх ознаки, перша допомога
6. Типові травми в ігрових видах спорту
7. Типові травми в швидко-силових видах спорту
8. Типові травми в силових видах спорту
9. Типові травми в складно-координаційних видах спорту
10. Типові травми в ігрових видах спорту

Тема 2.5. Лік. контроль за жінками, юними спортсменами та особами похилого віку.

1. Особливості занять спортом юних спортсменів
2. Особливості занять спортом жінок, триада жінки-спортсменки
3. Особливості занять оздоровчими тренуваннями дітей
4. Особливості занять оздоровчими тренуваннями жінок
5. Особливості занять оздоровчими тренуваннями осіб похилого віку
6. Дозування рівня навантажень для різних контингентів населення,
7. Методи контролю та самоконтролю при спортивних та оздоровчих тренуваннях

Блок питань 3

1. Обрахувати власний індекс Брока та оцінити його
2. Обрахувати індекс скелії за наданими даними та оцінити його
3. Обрахувати власний індекс Кетле та оцінити результат
4. Обрахувати індекс пропорційності грудної клітки за наданими даними та оцінити
5. Обчислити індекс Ліві за наданими даними та оцінити його
6. Визначити тип реакції серцево-судинної системи на навантаження за даними та оцінити результат (гіпертонічний тип)
7. Визначити тип реакції серцево-судинної системи на навантаження за даними та оцінити результат (гіпотонічний тип)
8. Визначити тип реакції серцево-судинної системи на навантаження за даними та оцінити результат (нормо тонічний тип)
9. Визначити тип реакції серцево-судинної системи на навантаження за даними та оцінити результат (дистонічний)
10. Оцінити результати проби Генчі за наданими даними та оцінити результат
11. Оцінити результати проби Штанге за наданими даними та оцінити результат
12. Оцінити результати проби проби Ашнера за наданими даними та оцінити результат
13. Описати методику простої та ускладненої проби Ромберга та її оцінювання.
14. Описати проведення ортостатичної та кліностатичної проби та її оцінювання.
15. Описати методику проведення проб для визначення дермографізму і їх оцінювання.
16. Оцінити результати проби Руфьє за наданими даними
17. Оцінити результати проби Мартіне-Кушелевського за наданими даними
18. Визначити коефіцієнт ефективності кровопостачання за даними та оцінити їх.
19. Описати методику проведення проби Летунова, та оцінювання результатів.
20. Описати методику проведення проби РWC 170, її етапи та оцінювання результатів.